

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w okresie miesięcznym 1,50 zł z odroczeniem przez pocztę 25 gr więcej. W wypadkach nieprzewidywalnych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, stronię pracy, przerwy w komunikacji, otrzymującej nie ma prawa tytułu do następnego dostarczenia egzempli, lub swobodnie odstąpienia. Za dzień ogłoszenia, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Piątek Ludwika b. w.
Sobota Bernarda op. w.
Niedziela 11 po Sw. Joanny

Dziś wschód słońca o godz. 4:25 zach. 18:55
Jutro „ „ „ 4:27 „ 18:53
Dziś „ księżyc „ 23:10 „ 10:22

Nr. 95

Wąbrzeźno, sobota 20 sierpnia 1927 r.

Rok VII

Pretensje niemieckie do Pomorza w świetle prawdy.

Czy Pomorze zagradza Niemcom drogę do Prus Wschodnich?

(Od naszego korespondenta pomorskiego).

Grudziądz 17 sierpnia.

Studując uważnie prasę niemiecką, zwłaszcza wschodniopruska zauważyć można, że propaganda prasowa niemiecka w kierunku oderwania Pomorza od Polski zwykła operować jednomyślnie dwoma ulubionymi argumentami: jeden to rzekoma zapora komunikacyjna, jaką stanowi ma t. zw. „korytarz polski”, oddzielający Niemcy od Prus Wschodnich i tamując komunikację między Niemcami a wschodnią Europą, zwłaszcza Rosją, drugi argument to rzekome podcięcie gospodarczego rozwoju odległych Prus Wschodnich.

Ponieważ każdy z tych argumentów niemieckich wymaga osobnego oświetlenia, przeto pozostawiając na później sprawę rzekomego podjęcia rozwoju gospodarczego Prus Wschodnich przez fakt przynależności Pomorza do Polski, — w niniejszym artykule zająć się pragnę jedynie odpowiedzią na pytanie, czy Pomorze rzeczywiście zagradza Niemcom drogę do ich prowincji wschodniopruskiej.

Na wstępie przyznać rzeczywiście trzeba, że Pomorze, aczkolwiek zamieszkałe niemal wyłącznie przez ludność polską, to jednak utrata tego terytorjum stanowi wyłom w terytorjalnej ciągłości Rzeszy, gdyż oddziela od niej prowincję Prus Wschodnich. Ponadto posiadanie Pomorza przez Polskę przabawia Niemcy bezpośredniego wylotu ku Wschodowi, ku owej Rosji, która nieustannie narzuca się myślom i marzeniom polityków i przemysłowców niemieckich jako tarcę przyszlności i rezerwoar siły dla Niemiec.

W praktyce jednak okazuje się, że Niemcy zupełnie niesłusznie uzalają się, iż Prusy Wschodnie znalazły się po wojnie w sytuacji „kolonii”. Wykazać można bowiem cyframi, że handel pomiędzy Prusami Wschodnimi a pozostałymi krajami Rzeszy przed wojną odbywał się w znacznej mierze drogą wodną i nikt na ten stan rzeczy się nie uzalał. W tym wypadku zresztą przykład choćby Korsyki, która oddzielona jest morzem od macierzy powinien być miarodajny.

Jeżeli chodzi o ruch kolejowy między Rzeszą a Prusami Wschodnimi, najlepszym argumentem, że ruch ten nie doznał po wojnie żadnego uszczerbku — jest fakt, iż wzrósł on w porównaniu z rokiem 1914 o 12 procent.

Liczba i rodzaj pociągów, przebiegających przez Pomorze, zostały ustalone stosownie do życzenia rządu niemieckiego. Podkreślić należy specjalnie, że ilość ich jest tak obfita, że pokrywa nie tylko w pełni, ale z nadwyżką zapotrzebowania Niemiec. Najlepiej dowodzi tego fakt, że uprzywilejowany ruch tranzytowy przez Pomorze na żadnej z korzystanych linii kolejowych nie osiąga 60 proc. wyzyskania miejsc w pociągach i wagonach tranzytowych. Ruch towarowy, prowadzony na mocy Konwencji przez Polskę do Niemiec, jest tak dogodny, że nawet towary masowe, które dawniej szły morzem z Niemiec do Królewca i odwrotnie, — dziś idą przeważnie koleją.

Cały ten ruch kolejowy odbywa się przez terytorjum polskie tak gładko, że w ciągu tych kilku lat po wojnie zaledwie dwa razy przyszło do niewielkiego zatargu. Władze polskie nie przeprowadzają ani rewizji celnej, ani paszportowej. Nietylko Niemcy ale i podróżni różnej narodowości przejeżdżają bez zatrzymania się przez terytorjum polskie.

Swego czasu uznał to nawet prezes Dyrekcji Kolejowej w Królewcu, który m. i. stwierdził, że dzięki lojalnemu wykonywaniu przepisów Konwencji paryskiej i sprawności służby kolejowej polskiej tranzyt odbywa się tak gładko, jakby „korytarz” wcale nie istniał. To samo stwierdziła swego czasu niemiecka gazeta „Weichselpost” w Kwidzynie i uznają to również ucziwi Niemcy, mający sposobność często przejeżdżać przez Pomorze.

Weźmy teraz tę całą sprawę z innej strony. Pomorze tak czy tak, zawsze dla jednej strony pozostać musi korytarzem. A jest rzeczą bardzo wątpliwą, czy niemiecki korytarz byłby lepszy niż korytarz polski. Mógłby być gorszy. Polska byłaby oddzielona od morza i zdana na

łaskę Niemiec pod względem swojej komunikacji z otwartymi morskimi drogami światowego handlu. Niemcy posiadają szereg portów, Polska zaś do swojego jedynego portu musi posiadać nie skrepowany dostęp. Poza to polski korytarz gwarantuje krajom takim, jak Czechosłowacja i Węgry alternatywne drogi, które bronią je przed wymuszeniem niemieckich taryf kolejowych.

Wszystko przemawia więc zatem, że Pomorze nie zagradza Niemcom drogi do Prus Wschodnich, musi pozostać na zawsze integralną częścią Rzeczypospolitej Polskiej.

L. Ł.

Krótkie wiadomości telegraficzne.

W miejscowości kąpielowej Hartzburg doszło do poważnych rozruchów przeciw-żydowskich. Kilkudziesięciu członków organizacji robotniczej Hitlerowców dokonało całego szeregu napadów na żydów, kuracjuszy tej miejscowości kąpielowej. Jeden z właścicieli wielkiego domu towarowego w Berlinie został poturbowany. Szyby wystawowe w kilku sklepach żydowskich zostały rozbite. Policja aresztowała 5 awanturników.

W Igensdorf (Niemcy) wydarzyła się katastrofa samochodowa w czasie której 6 osób poniosło śmierć na miejscu. Samochód wpadł na budujący się dom z taką siłą, że 3 pasażerowie wyrzuceni zostali z auta, 3 zaś inni zostali przez samochód dosłownie zgniecieni. Wszystkich 6 nieszczęśliwych pasażerów poniosło śmierć na miejscu.

Na kierownika policji kryminalnej w Buenos Ayres dokonano zamachu przez rzucenie bomby na balkon prywatnego mieszkania. Bomba eksplodując wyrwała ścianę w budynku. Na szczęście nikt nie został ranny. Władze przypuszczają, iż zamach pozostaje w związku ze sprawą Sacco Vanzettiego.

Na drodze prowadzącej z Opawy do Jostal wpadł pod przejeżdżający pociąg pospieszny Praga-Bogumin, pędzący z wielką szybkością, samochód osobowy. Samochód został rozcięty na dwie części. Szofer jak i dwaj pasażerowie samochodu zostali zabici na miejscu.

Dzisiejsze A. B. C. omawiając zawieszenie enperowskiego organu „Głos Codzienny” konstataje, iż pismo to padło pierwszą ofiarą prawa prasowego, będącego zaprzeczeniem zasady wolności prasy, ustalonej przez Konstytucję.

Zgodnie z rozporządzeniem komisarza rządu na plażach warszawskich zakazane będzie posługiwanie się krótkimi spodenkami kąpielowymi mężczyznom. Mężczyźni obowiązani będą do noszenia pełnych kostjumów kąpielowych.

W ubiegłą środę podpisano traktat handlowy francusko-niemiecki, w którym obie strony gwarantują sobie klauzulę największego uprzywilejowania.

W Nowym Jorku prowadzone są w szybkim tempie przygotowania do lotu transoceanicznego Nowy Jork — Rzym bez lądowania. Pilotem ma być lotnik Bertaud.

W okolicy Stryja wsch. Małop. uległ nieszczęściu samochodowemu min. oświaty Dobrucki. Mianowicie samochód, w którym jechał min. Dobrucki w towarzystwie majorze Drabika wskutek zderzenia się z furmanką wpadł do rowu, nakrywając sobą obu pasażerów. Pasażerowie cudem ocalili odnosząc jedynie lekkie kontuzje.

Wielkie manifestacje katolickie ludu kaszubskiego w Kartuzach.

Kartuzy, 14. 8. Malowniczo w środku Szwajcarii Kaszubskiej położone Kaszuby widziały w dniu dzisiejszym olbrzymie rzesze, żywiołowo manifestujące swoje uczucie narodowe i katolickie.

Manifestacje te jeszcze raz zaświadczyły że wierny nasz lud wiernie stoi przy sztandarze narodowym i że żadne agitacje nie pozwolą mu odstąpić od kościoła katolickiego, który go podtrzymywał w niewoli.

Otóż w dniu tym poświęcił najprzewielebniejszy ks. biskup Okoniewski pomnik Matki Boskiej Królowej Korony Polskiej, zbudowany z wdzięczności ku pamięci innym czasom. U stóp pomnika odprawił ks. kanonik Łosiński uroczyste nabożeństwo w asyście ks. ks. Felchnera i Melocha.

Następnie ks. Biskup w pięknym przemówieniu zaakcentował gorące przywiązanie i wdzięczność ludu kaszubskiego do Królowej Niebios, która w najcięższych czasach była jego ucieczką. Równocześnie poświęcił ks. Biskup sztandar Okręgu Tow. b. Powstańców i Wojaków na Kaszubah, których, jak wynikało z raportu przybyło 14558 druhów z 56 sztandarów.

Po nabożeństwie delegat D. O. K. VIII gen. Prich z Torunia stwierdził sprawność organizacji, poczem witany entuzjastycznie ks. Biskup, przybyły w towarzystwie gen. Hallera, wygłosił do 20-totysięcznego tłumu przemówienie okolicznościowe o znaczeniu tej uroczystości. Aby umożliwić wszystkim słuchanie przemowy ustawiono na placu megafony, które pozwalały każdemu wysłuchać dogłębnie przemówień. Po wręczeniu sztandaru i przemówieniu prezesa związkowego oraz po rozdaniu dyplomów honorowych obywatelom za zasługi wokoło organizowania przysposobienia wojskowego, wzniesiono okrzyki na cześć dowódcy D. O. K. VIII, gen. Berbeckiego oraz gen. Hallera.

Następnie ks. Biskup pasował na rycerzy członków zakonu rycerzy Marji, stowarzyszenia świeżo założonego. Po pasowaniu na rycerzy wszystkie towarzystwa przedefilowały przed generalicją, poczem udano się na obiad oficjalny w „Dworze Kaszubskim”. Po południu odbywały się wycieczki w głąb cudnej kaszubskiej Szwajcarii. O godz. 7 wieczorem odegrał zespół aktorów teatru z Torunia na tle lasu w pobliżu wzgórza wolności sztukę poetki lu-

dowej p. Kropidłowski „Damrawe“, opisującą walki ludu kaszubskiego z krzyżakami. Wystawienie sztuki w lesie wieczorem i dobra gra

artystów wywołało wielkie wrażenie na słuchaczach.

nika. To też niespodziana śmierć wywołała szczerzy żal.

Święto Rzemiosła Pomorskiego oraz Nadwiślańska Wystawa

prac uczniów rzemieślniczych na Pomorzu w Chełmnie od 21 — 28 sierpnia br.

W niedzielę dnia 21. bm. celem uczczenia 60-cioletniego jubileusza istnienia Stowarzyszenia Rzemieślników odbędzie się w Chełmnie Zjazd wszystkich Stow. Samodz. Rzemieślników Pomorza.

W związku z tem nastąpi otwarcie Nadwiślańskiej Wystawy prac uczniów rzemieślniczych przez Pana Wojewodę Pomorskiego Kazimierza Młodzianowskiego, który przyjął protektorat nad Wystawą.

Wystawa ta pod względem ilości, jak również i jakości eksponatów przewyższy wszystkie dotychczas urządzane Wystawy o podobnym charakterze.

Uroczystości wspomniane wykraczają daleko poza nawias uroczystości lokalnych, chociażby z tej przyczyny, że p. Wojewoda Pomorski uznał za potrzebne przyjąć protektorat nad Wystawą, czem dał dowód, że spraw rzemieślniczych nie należy traktować jako spraw drugorzędnej znaczenia. A dalej zjeżdżają

gremjalnie do Chełmna rzemieślnicy z całego Pomorza, by radzić nad sobą i nakreślić dla siebie plan działania na przyszłość, przeto winno społeczeństwo całe w równej mierze zainteresować się tą sprawą.

Chodzi przecież o dodanie bodźca naszej młodzieży, która nieraz z wielkim trudem i móżolem zdołała wykonać swoje eksponaty, dlatego tylko, aby wykazać, że ma zamiłowanie do obranego zawodu. Uważamy zatem, że obowiązkiem całego społeczeństwa jest popierać dążności młodzieży naszej, z której wyrósł mają przecież nasi przyszli mistrzowie.

Każdy zwiedzający Wystawę korzysta w powrotnej drodze z 50 proc. zniżki kolejowej. Poza tem Komitet Wystawy wystarał się o tane kwatery. Apelujemy zatem do tych, którym sprawa rzemiosła leży na sercu aby gremjalnie przybyciem zademonstrowali tą łączność. Będą mogli zwiedzić Wystawę i ocenić wysiłki naszej młodzieży rzemieślniczej.

Niemiecka młodzież katolicka protestuje przeciw kłamstwom antypolskim

„Gazeta Olsztyńska“ podaje streszczenie artykułu, jaki ukazał się w czasopiśmie: „Grosdeutsche Jugend“, wychodzącym w Paderbornie. Są to wrażenia z wizyty w Polsce (von einer Polenfahrt).

„O Polakach piszą gazety w ostatnich czasach bardzo wiele. Wicekanclerz Hergt wygłosił nawet wielką antypolską mowę, a prasa pravicowa wyzyskała tę sposobność do naganek przeciw Polakom. Jeżeli się to widzi i słyszy natenczas wiemy, że przysła wojną naszą jest wojna przeciw Polsce. Na to wskazują także fortyfikacje zakładane na wschodzie

Naród niemiecki przygotowuje się dziś tak samo na rzeź, jak w roku 1914.

Byliśmy z małą grupą w tygodniu po Wielkiejnocy w Warszawie. Przez grzeczność polskich przyjaciół udało nam się zetknąć z różnymi kołami polskiego narodu, z ludem roboczym, z uczonymi, z mężczyznami i niewiastami, z politykami aż do ministrów, z duchowieństwem świeckim i zakonnem.

Wrażenie, które u nas pozostało, jest, że my narodu polskiego wcale nie znamy, że nas prasa także katolicka, przeważnie zupełnie mylnie objaśniała. Nie znamy narodu, nie znamy także jego historii. Gdybyśmy naród i jego historję znali, natenczas wiedzielibyśmy o tem, że nie mamy prawa do gniewu na Polaków. Wiedzielibyśmy o tem, że jeszcze mamy do naprawienia wiele niesprawiedliwości wyrządzonej Polakom przez królów pruskich.

Jeżeli się o tem wie, że już dawno przed rewolucją, szlachta polska i duchowieństwo polskie rzekły się dobrowolnie swych przywilejów (Konstytucja 3-go maja — przyp. Red). natenczas zrozumieć można, z jakiego powodu naród ten ma tylu nieprześląganym wrogów. Zrozumieć można także, dlaczego naród ten zginąć nie może.

Cierpienia, które naród ten spotkały, uchroniły Polaków od lekkomyślności i zachowały u nich pobożność dzieciinną. Widać tam kościoły w tygodniu tak samo zupełnie, jak u nas w niedzielę zapełnione.

Nie chcemy malować tu na biało, co jest u Polaków czarne, a u Niemców na czarno, co jest białe. Chcemy atoli budzić zrozumienie dla położenia narodu polskiego, który w historii wielkie zadanie swoje wypełni i przy którego granicy rozstrzygnąć się ma teraz los Niemiec i los Europy. Przy wschodnich granicach Polski zaczyna się Azja. Porozumienie z Azją zależeć będzie od tego, czy nauczymy się z Polakami głęboko chrześcijańskiej mowy, w której bolszewizm i wszystkie siły za nim stojące ochrzcić będziemy mogli, lub wydać go chcemy złym duchem, które dziś jeszcze dzikie swoje harce wyprawiają w Europie. Jeżeli tych duchów nie poskromimy, natenczas Europa sama się zniszczy!”

Zgon wojewody kieleckiego.

Kielce. 18. VIII. Wczoraj w nocy o godz. 3 zmarł w Kielcach wskutek udaru sercowego Ignacy Manteuffel, wojewoda kielecki.

Zmarły urodził się w Infilantach. Po ukończeniu studiów prawniczych na uniwersytecie w Rydze był bardzo czynny w życiu narodowym emigracji polskiej. W roku 1918 wrócił

do Warszawy i otrzymał posadę początkowo referenta, a następnie radcy w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej. W czerwcu 1921 przenosi się do Min. Spr. Wewn. i wkrótce zostaje mianowany wojewodą kieleckim. Podczas swej służby w administracji polskiej śp. Ignacy Manteuffel zjednął sobie opinię doskonałego administratora i bezstronnego a lojalnego urzęd-

Miłość i Duma

7)

Nowela Pawła Morgana.

(Przekład z angielskiego)

Panna Worthington z trudnością hamowała niecierpliwość. Chwila, którą chciała odwlec, zbliżała się.

— Powiedz mi, Alicjo, dlaczego mówisz panu Carleton po imieniu? Czemu on zawdzięcza taki przywilej? — zapytał lord Harcourt, a zmarszczone niezadowolenia przecięła mu czoło.

Zrozumiał, że panna Worthington chciała uniknąć rozmowy z nim sam na sam; ubodło to jego miłość własną. Może to była dziewicza nieśmiałość, ale Alicja zazwyczaj nie odznaczała się lekliwością, obejście jej było zawsze nacechowane dumą i pewnością, która właśnie budziła jego uwielbienie.

— Znamy się od dziecka — odrzekła obojętnie — zawsze przyjaźniłam się z nim i z jego siostrami. Czy to panu wystarcza?

— Nie, Alicjo. Czy jesteś pewna, że nic was nie łączy prócz przyjaźni? — zapytał lord Harcourt, topiąc badawczo spojrzenie w jej oczach.

Alicja zarumieniła się z gniewu, obrażona duma odmalowała się na jej twarzy.

— Lordzie Harcourt, nie masz prawa badać mnie; — rzekła wyniośle.

— Przebac mi, Alicjo — usprawiedliwiał się — ale mam ważną przyczynę pytać się o to... Czy zechcesz mi teraz wysłuchać?

— Mów pan — rzekła z rezygnacją, czując, że nie uniknie miłosnej sceny.

— Piękność twoja nader silna na mnie sprawiła wrażenie, — rzekł lord Harcourt — pokochałem cię i zdaje mi się, że nie jestem ci obojętny. Składam u twoich stóp serce moje, majątek i piękne, starożytnie imię, na którym żadna nie powstała skaza.

Alicja przyznała w duchu, że scena miłosna nie była tak straszną, jak sobie wyobrażała. Lord Harcourt trzymał wprawdzie obydwie jej ręce, pełnym uwielbienia wzrokiem patrzac na zaplone oblicze.

— Czekam na odpowiedź, najdroższa — rzekł — czy chcesz przyjąć moją rękę i serce?

— Czynisz mi pan wielki zaszczyt — szepnęła Alicja i nagle ły jej się puszcily z oczu.

Lord Harcourt wytłumaczył sobie jej wzruszenie w najpochlebniejszy dla siebie sposób.

— Uspokój się najdroższa, pragnąłem tylko położyć kres niepewności i przekonać się, czy podzielasz moje uczucia. Wszak mogę pomówić jutro z Sir Arturem?

Alicja skwapliwie pochwyliła sposobność przedłużenia chwil wolności.

— Ojciec jutro wyjeżdża — odrzekła — wróci za kilka dni dopiero.

— A więc poczekam jeszcze. Zezwolenie Sir Artura stanowić będzie ostatnią sankcją, teraz wystarczy mi twoje słowo. Jestem bardzo, bardzo szczęśliwy.

Lord Harcourt pochylił się i pocałował czoło narzeczonej. Ona drgnęła, jak gdyby ją dotknęło rozpalone żelazo.

— A teraz wrómy do sali balowej, najdroższa, nie chcę cię dłużej pozbawiać przyjemności tańca. Twój goście zapewne domyślają się wszystkiego.

Alicja podała mu rękę i weszła do sali triumfująca, ściganą zazdrościami spojrzaniemi panien na wydaniu i ich matek. Lord Harcourt był niewątpliwie świetną partją; młody, niezmiernie bogaty mógł ofiarować żonie hrabiowską koronę, ozdobioną milionami. Wszyscy zazdrościli Alicji.

Hrabina Raven od razu się domyśliła, jak rzeczy stoją i z niezwykłą serdecznością uśmiechała się do siostrzenicy. Sir Artur także rozumiał, że już po oświadczeniach i w rozpromienioną twarzą uściskał rękę córki. Wielki ciężar spadł mu z serca; teraz chodziło o to jedynie, żeby małżeństwo nastąpiło przed katastrofą.

Namiętne tony walcu rozległy się w sali, piękna Medora podała rękę Konradowi i oboje puszcili się w zawrotny wir tańca. To było jedyne ich wspólne upodobanie.

Godziny szybko mijały i jutrenka zaczęła różowić niebo. Piękne tancerki wyglądały blado i nieswieżo przy świetle dziennem, jedna tylko Alicja jaśniała niezmienną urodą.

Goście zaczęli się rozjeżdżać, unosząc się nad świetnością balu i prawie wyszukane komplementy pięknej gospodyni, przyszłej lady Harcourt. Narzeczonej kilka chwil dłużej pozostał.

— Czy pojutrze będę mógł pomówić z Sir Arturem? — zapytał.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń

w Toruniu

Adres telegr.: „Postow” **Żeglarska 26** Telefon 174 i 267
Nr. konta czekowego P. K. O. 201.439

przypomina P. T. Rolnikom na obecny sezon żniwa
**ryczałtowe ubezpieczenie od ognia — zbiorów w sto-
dołach i stogach — na bardzo dogodnych warunkach**

Wszelkie tego rodzaju ubezpieczenia upraszamy zgłaszać wprost do

Pomorskiego Stowarzyszenia Ubezpieczeń w Toruniu

ulica Żeglarska 26

Pozatem przypomina się P. T. Interesowanym, że Insty-
tucja przyjmuje zgłoszenia tak budynków jakoteż i rucho-
mości wszelkiego rodzaju do ubezpieczenia od ognia, bądź
też za pośrednictwem swych agentów (komisarzy sołtysów)

**Azotniak
Tomasyne
Superfosfat
Iniany i rzepakowy
makuch**
poleca:
Bernard Klimek

**Walne zebranie spółki wodnej
„WAWRZONKA“**
odbędzie się dnia 31 sierpnia 1927 roku
o godz. 11-tej w obozisku w Lipnicy.
Porządek obrad:

1. Zagajenie
2. Sprawozdanie kasowe
3. Wybór nowego zarządu
4. Sprawa składek
5. Wolne głosy bez uchwał o godzi-
nie 10-tej odbędzie się także ze-
branie członków zarządu.

O ile na powyższe zebranie odpowiednia
ilość członków nie przybędzie, odbędzie się pół
godz. później drugie zebranie z tym samym po-
rządkiem obrad. Zaznaczam, że uchwały pow-
tórzonego zebrania będą ważne bez względu na
ilość obecnych członków.

Prabucki, przewodniczący spółki

Młocarki
na łożyskach kulkowych stosownie do
wszelkich kieratów wykonuje
M. STROŃSKI, Wąbrzeźno
ulica Chełmińska
Kilka używanych młocarni
tanio na sprzedaż
WARSZTAT REPARACYJNY!

Ogłaszajcie
w „Głosie Wąbrzeskim”

idealny
proszek
do prania

Szan. Publiczności m. Wąbrzeźna i okolicy poda-
ję niniejszem do łaskawej wiadomości, iż z dniem
16 bm. otworzyłem

przy ulicy Ogrodowej 3
(dawniejsza Fabryka p. Wietrzyńskiego)
interes wymiany mąki

Zakupuje i sprzedaje każdą ilość zboża
Prosząc o poparcie mego przedsiębiorstwa, kreślę się
z poważaniem

Oswald Hohensee.

W środę, dnia 24 bm. o godz. 2 popoł.
przedzierzawi gmina Ostrowite drogą licytacji

DRZEWA OWOCOWE

przy bruku do Kiełpin i drodze do Poć-
wiardowa. Zbiórka licytantów w obozisku
p. MASZKIEWICZA.

Łukiewski, sołtys.

W środę dnia 17
bm. w drodze z Ko-
walewa do Wąbrzeź-
na zginął mały

prosiak

Ktoby go znalazł
niechaj go odda za
wynagrodzeniem
P. Kędziorski

Chełmińska 2.

SAPON

z „koszulką“
najlepszy środek do prania białizny
„ASAN“
do bielenia białizny.

Środki pod gwarancją nieszkodliwe od 20 lat
chlubnie znane i nagrodzone złotymi medalami.
Zważać na znak ochr. „KOSZULET“. Do nabycia wszędzie.
Chem. Fabr. „ERGASTA“ C. Nagórki (Starogard - Pomorze)

Przetarg przymusowy

Dnia 20 bm. o godz. 9-tej przed poł.
licytować będę w Niedźwiedziu pow. Wą-
brzeźno u M. Jankowskiej za gotówkę

wóz jednokonny

Litwin, komornik sądowy w Golubiu
w z. komornika sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 20 bm. o godz. 11-tej sprzeda-
wać będę za gotówkę w Wąbrzeźnie przy
ul. Wolności u M. i B. Kiersteinów

lustró i rower

Litwin, komornik sądowy w Golubiu
w z. kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

W piątek, dnia 26 sierpnia 1927 r. o godzi-
nie 10-tej przed poł. sprzedawane będą naj-
więcej dającym za natychmiastową zapłatę go-
tówką obok kościoła ewangelickiego

2 noce stoliki

MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY
przy Magistracie w Wąbrzeźnie.

Przyjmę
uczni gimnazjaln.
na stancję

z całodziennym utrzy-
maniem

Wiad. w Adm. „Głosu“

Kupię tanio używany
postument
do umywalni

najchętniej rodzaj szafki
z płytą marmurową.
Zgłosz. w Eksp. „Głosu“
pod nr. 100

Potrzebuję
od zaraz lub najpóźn. I. X
dwupokojowe
mieszkanie

Czynsz płacę za rok z góry
Zgłosz. do adm. „Głosu“
Potrzebny od zaraz
nieżonaty

kowal

który jest obeznany
z prowadzeniem pa-
rowej młocarni
KUPECKI
Feliksowo

Pokój

bez mebli
do wynajęcia
Celestyn Makowski
Kościszki 4/5

Najnowsze modele!

Ford (model 1927)

karetki i otwarte wozy; tak sa-
mo najnowsze modele samo-
chodów „Ford“ i „Chevrolet“

6 cylindrowe

„Erskine-Six“, „Pontiac“, „Essex“
na dogodnych warunkach
zawsze na sprzedaż

Tel. 117 Wolności 42 Tel. 117

Przetarg przymusowy

W wtorek, dnia 23 sierpnia 1927 r. o godz. 10
przed poł. sprzedawana będzie najczęściej daja-
cemu za natychmiastową zapłatę gotówką obok
kościoła ewangelickiego

leżanka

MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY
przy Magistracie w Wąbrzeźnie.